

Happy Birthday

Tletin Sena minn minnu bdiet tigi stampata u titqassam fost il-parroċċani u ohrajn 'Lehen il-Qala'

Kitba ta' Mons. Gużeppe Buttigieg

Fit-titlu ta' dan l-artiklu ma wżajtx il-kelma 'rivista' għax tletin sena ilu dan il-mezz ta' komunikazzjoni parrokkjali beda johroġ taht forma ta' 'gurnal' jew 'gazzetta'. Maż-żmien il-'gurnal' bidel il-libda u beda jiġi ppubblikat bħala 'rivista' kif għadu sal-lum.

Għandi quddiem kopja ta' l-ewwel ħarġa ta' 'Lehen il-Qala'

Fil-fatt għandi quddiem kopja ta' l-ewwel ħarġa ta' Lehen il-Qala. It-titlu b'titri kbar huwa 'LEHEN IL-QALA', Ħarġa Nru. 1 - 1973. Ma ġenbu hawn l-arma tal-Qala u mbagħad, hdejjha hemm miktub hekk 'Gurnal Parrokkjali ta' kull tlett xhur mahruġ mill-Uffiċċju Parrokkjali tal-Qala Għawdex - titqassam b'xejn'. F'pagna ohra tal-gurnal hemm tifsira ta' din l-aħħar espressjoni 'titqassam b'xejn'. Hemm miktub hekk: 'Aqra Din' u hdejjha s-saba l-werrej jurik x'taqra. Hekku: 'Għalkemm il-gurnal tagħna 'JITQASSAM B'XEJN' tifhmu wkoll li 'MA JSIRX B'XEJN!' Iqumilna madwar £30, li minn x'imkien iridu jiġu. Izda aħna għandna fiduċja kbira fil-providenza t'Alla u fil-ġenerożità tal-Qalin f'din l-attività ta' ġid kbir għall-parroċċa tagħna...' Imbagħad hemm tifsir kif wiehed jista' jghin u jagħlaq hekk: 'Aħna ŻGURI MILL-QALB TAJBA TAGHKOM'

Fil-Birthday kulhadd jistenna xi rigal

Nisthajjel tghiduli 'Iva bil-flus bdejt?'. Fil-birthday kulhadd jistenna xi rigal u anke 'Lehen il-Qala' tistenna xi rigal u tghid 'grazzi' lil dawk kollha li għenu biex tibqa' tigi stampata, tibdel il-libsa u tilbes wahda mill-isbah f'dawn it-30 sena. Tajjeb! £30 x'inhuma? Kienu hafna fl-1973. Illum biex tithallas ir-rivista mhux 'O' biss irridu nżidu u minn £30 isir Lm 300, izda hafna aktar, għax ftit anqas, jew ftit iżjed, kull darba tiswa mal-Lm 500. Izda l-providenza t'Alla, il-qalb tajba tal-Qalin u l-hidma siewja ta' dawk li jiġru m'Għawdex biex jiġbru r-reklami baqghu veri u żgur li jibqghu. Mingħajr spirtu ta' saġrificċju ma jsir xejn għall-ġid, għalhekk kull min għen u jibqa' jghin anke b'ghotjet ġenerużi għar-rivista 'Lehen il-Qala', għandu mertu kbir quddiem il-Mulej. Kull messagg nisrani mogħti mill-istampa t-tajba jhalli hafna ġid. Anke r-rakkont ta' diversi attivitajiet parrokkjali varji, iqanqal fi qlub ta' kategoriji differenti bħal tfal, żgħażaġh, xjuħ, miżżewġin, membri ta' għaqdiet reliġjużi u soċjali, xrara ta' nar li jdawwal l-imhuħ ta' dawn l-individwi b'dawl il-fidi fid-dlam ta' dinja qarrieqa, materjalista, konsumista, li qed tipprova titfi d-dawl tal-veritajiet ewanġeliċi u ekklesjali, dinja li trid teqred il-valuri nsara u ddahħal valuri pagani.

JAGHLAQ MITT SENA FOSTNA

Wiehed mill-anniversarji li qed tflakhor il-parroċċa tagħna din is-sena, huwa għaliq il-ċentnarju minn meta wassal fosta l-ewwelna arja, ku u deċet ta' 'Salus Infirmitatum', attinentment meqjum fuq l-altar tal-Kappellu ta' l-Entura fil-Knisja Arcipretali tagħna.

Dag il-ġewadru preżjuż, xogħol perfett tal-pittur magħruf Tal-lan Kox. P. Gaetano, huwa kopja esatta ta' xhur mteżżin li jkoll meqjum il-kroċja ta' Santa Maria ta' Għawdex, l'Imma u li mteżżin hemm maħbat u għaliq storiku interessanti.

Għaliq lill-madru għal Bonna u Bona, l-Imma u l-Imma.

L-INKURUNAZZJONI Għoxrin Sena Waral

ESSAY TA' D.A.S.

Għaliq l-bierah Bil-kemm temmen li tgħarbu għox-
hah minn dak il-jum, sabiħ tal-ewwel ta'
'ankolu t-tikira ta' dik il-graġja gloriuza,
t-deheb il-istorja mteżżin ta'
halla l-qalb.

WARA L-LINEF: OPRI OHRA

Messaggi speċjali min-nies Qalin prominenti fl-ewwel ħarġa, speċjalment l-Arċipriet Dun Gużeppe Borg Attard, Arċipriet f'dak iż-żmien. Finijiet differenti.

Fil-messagg li kiteb l-Arċipriet ta' dak iż-żmien Dun Gużeppe Borg Attard, fost l-ohrajn semma diversi modi li bihom kellu jizzewwaq dan il-mezz ta' komunikazzjoni parrokkjali. Kiteb hekk: 'Bi hsiebna nżewquh b'hafna

artikli interessanti dwar reliġjon u hajja, storja ta' rahalna, ahbarijiet mid-dinja kattoлика, kif ukoll avvizi u ahbarijiet ta' dak kollu li jsawwar il-hajja tal-parroċċa.

Dawn il-kelmiet ta' l-Arċipriet Borġ Attard jistgħu jingabru f'żewġ kelmiet kif kienu jghidu l-antiki rumani '*religio et patria*', reliġjon u mhabba lejn rahal twelidna. Dwar reliġjon jagħmel enfasi kif ir-reliġjon jehtieg tkun dik li ssawwar hajjitna bhala nsara u l-iżvilupp tat-tagħlim reliġjuż b'ahbarijiet mid-dinja kattoлика. L-istess fuq rahal twelidna jghid li jehtieg inxandru d-drawwiet ta' l-imghoddi u dak li minn żmien għal żmien isawwar grajjiet rahalna. Fuq l-ewwel messagg dwar kif ir-reliġjon, tagħlim, talb u formazzjoni spiritwali, kiteb fl-ewwel hargha b'mod għaqli fil-messagg tiegħu is-superjur tal-M.U.S.E.U.M., tant mahbub u qatt minsi għalkemm mejjet Salvu Buttigieg. Dwar l-imhabba lejn rahal twelidna finnisga ta' storja dwar l-imghoddi u l-prezent, jikteb wisq tajjeb fil-messagg tiegħu, bin il-Qala, l-Onerevoli Dr. Anton Buttigieg, Deputat Prim Ministru u Ministru tal-Gustizzja u Affarijiet Parlamentari, kif kien dak iz-żmien u kif iffirma. Dak li habbar l-Arċipriet Borġ Attard għadu jsir llum b'xi haġa aktar skond l-iżvilupp taż-żminijiet li qatt ma jieqaf.

Barra finijiet differenti, 'Lehen il-Qala' kellu jilhaq kategoriji differenti ta' Qalin u oħrajn.

"Lehen il-Qala" beda jiġi stampat għal finijiet differenti jew biex jilhaq kategoriji differenti ta' nies: Qalin li jghixu l-Qala, Qalin li huma emigranti f'diversi pajjiżi tad-dinja u dawk kollha li jghixu fejn jghixu jinteressaw ruhhom mill-Qala tagħna". Dan jagħmlu ċar ukoll l-Arċipriet Borġ Attard fil-messagg u jikkonfermah speċjalment dwar l-emigranti Qalin l-Isqof t'Għawdex Mons. Nikol Cauchi. Hadt punti importanti minn messaggi ta' erbgħa minn hafna whud, li żgur jekk taqraw dik l-ewwel hargha kitbu messaggi speċjali.

Fit-30 *birthday* ta' 'Lehen il-Qala' nixtieq ngħidilkom biex x'hin tirċievu l-kopja ta' 'Lehen il-Qala' ma tifgħuhiex f'ġenb u tabbandunawha. Aqrawha u għadduha lil haddiehor. L-istampa: gurnali, kotba, *magazines*, u l-bqija, ihallu effett kbir fuq min jaqrahom. Niftakar tajjeb x'qalilna fis-snin hamsin, meta kont seminarista, f'*lecture* li għamlilna Douglas Hyde, li kien kommunist Ngliz u kkonverta għall-kattoliċizmu. Irrakontalna fatt li kien kitbu fil-ktieb li kiteb biex jirrakkonta

l-konverżjoni tiegħu. 'Bhala komunisti kellna l-ordni li kull gurnal komunist li naqraw, qatt ma narmuh wara li naqrawh. Kellna ordni li nhalluh x'imkien, fuq *seat* ta' karozza tal-linja li nkunu nivvjaġġaw fuqha, f'xi rokna fil-

post tax-xogħol u semma hafna postijiet oħra. Jehtieg li ahna, ulied id-dawl inkunu għaqdin bhal jew aktar minn ulied id-dlam, kif jghidilna Ġesù stess. Fil-fatt proverbju antik bil-Latin jghid: '*Verbo volant; scripta moment*'. Il-kliem itir, il-kitba tibqa', tibqa' biex tinzel f'qalb il-bniedem u thalli l-frott tagħha, jekk tajba, frott tajjeb, jekk kitba hażina, frott hażin. Nittamaw u nhossuna ċerti li 'Lehen il-Qala' frott tajjeb qed iħalli.

'Lehen il-Qala' kien dejjem għal qalbi

'Lehen il-Qala' kien dejjem għal qalbi. Konna l-qassisin ta' dak iz-żmien f'laqgħa li kellna ma' l-Arċipriet Borġ Attard li ġie propost u deċiż li jibda johroġ dan il-gurnal, illum rivista. Dan jidher ċar f'dak li qal fil-messagg l-istess Arċipriet: 'Meta fil-lagħqa tal-qassisin tal-parroċċa ddeċidejna li l-parroċċa tagħna jkollha l-gurnal tagħha, dritt tajt l-appoġġ shih tiegħi għaliex naf is-siwi ta' dan il-mezz fil-pastorali moderna ta' kull parroċċa'. Mill-hargha tal-festa tas-sajf 1976 bdejt nikkontribwixxi b'kitba regolari fil-gurnal. Kont ġibt poezija: 'Tislima lil San Guzepp'. L-ahhar huwa dan l-artiklu li qed nikteb issa. F'dak iz-żmien konna waqqafna Bord Editorjali tal-gurnal taht it-tmexxija tal-Arċipriet Borġ Attard, jien li kelli nikteb kull darba 'Hsieb Spiritwali', Euchar Mizzi li kellu jiehu hsieb il-Kronaka tal-Qala u Michael Debono li kellu jikteb dwar invenzjonijiet u grajjiet tad-dinja kontemporanja. Illum il-Bord Editorjali huwa aktar numeruż u n-numru ta' suġġetti li dwarhom jinkitbu artikli jew rakkonti tkattar bil-bosta.

X'tista tagħmel int biex issebbah 'Lehen il-Qala'!

Bdejt bil-flus u sa nagħlaq b'sejha għall-kontribuzzjonijiet interessanti ta' kitba li tolqot il-qarrejja wara 30 sena minn meta bdiet tohroġ 'Lehen il-Qala', 30 sena medda ta' żmien! Tbiddu l-valuri, tbiddu l-metodi, tbiddu l-mentalitajiet u x'baqa' li ma tbiddux? Mela min għandu xi talent mohbi jew mikxuf, jghin billi jikkontribwixxi kitba li tolqot lill-qarrejja tat-tielet millenju, ma jitgħažżinx. Jaghti sehmu mill-ahjar biex il-libsa tar-rivista tagħna tkompli tisbieh.

